

Rada
Európskej únie

V Bruseli 26. septembra 2022
(OR. en)

12794/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0301(NLE)**

**FRONT 333
COWEB 100
MIGR 270**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	23. septembra 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 492 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severomacedónskej republike

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 492 final.

Príloha: COM(2022) 492 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 9. 2022
COM(2022) 492 final

2022/0301 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severomacedónskej republike

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Jednou z úloh Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra“) je spolupracovať s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii [nariadenie (EÚ) 2019/1896], „a to aj prostredníctvom možného operačného nasadenia tímov riadenia hraníc v tretích krajinách“¹. Konkrétne má agentúra ako súčasť európskej pohraničnej a pobrežnej stráže zabezpečiť európske integrované riadenie hraníc², jednou zo zložiek ktorého je spolupráca s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii, s osobitným zameraním na susedné tretie krajiny a krajiny pôvodu alebo tranzitu neregulárnej migrácie³. Agentúra môže spolupracovať, v rozsahu potrebnom na plnenie jej úloh, s orgánmi tretích krajín príslušnými v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie⁴ a môže vykonávať činnosti súvisiace s európskym integrovaným riadením hraníc na území tretej krajiny so súhlasom tejto tretej krajiny.

Podľa článku 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896 v situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie dohoda o štatúte. Takáto dohoda o štatúte by mala vychádzať zo vzoru, ktorý vypracovala Komisia v súlade s článkom 76 ods. 1 toho istého nariadenia. Komisia prijala daný vzor 21. decembra 2021.⁵

Počas vrcholu európskej migračnej a utečeneckej krízy prišli do Európskej únie cez západný Balkán státisíce žiadateľov o azyl a migrantov, pričom Severomacedónska republika (ďalej len „Severné Macedónsko“) leží na jednej z hlavných trás neregulárneho zmiešaného pohybu, najmä z Grécka do Srbska. Hoci počet príchodov do Európskej únie odvtedy klesol, migračná trasa cez Severné Macedónsko sa stále vo veľkej miere využíva. Oficiálny počet neregulárnych príchodov do Severného Macedónska v roku 2021 je 20 874. Ľudia v neregulárnom pohybe sú naďalej terčom organizovaných zločineckých skupín zapojených do prevádzkajstva. Na trase im hrozí porušovanie ľudských práv. V roku 2021 počas pohybu v krajine zomrelo päť migrantov.

V roku 2017 Európska komisia začala rokovania so Severným Macedónskom o dohode o štatúte na základe predchádzajúceho nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii [nariadenie (EÚ) 2016/1624]. Rokovania boli úspešne ukončené parafovaním návrhu dohody o štatúte Komisiou a Severným Macedónskom 18. júla 2018. Dohoda o štatúte však nebola podpísaná okamžite a v roku 2019 bolo uvedené nariadenie zrušené a nahradené nariadením (EÚ) 2019/1896.

Komisia získala 29. júla 2022 povolenie Rady na začatie rokovaní so Severným Macedónskom o dohode o operačných činnostiach, ktoré má vykonávať Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severnom Macedónsku. Európska komisia v mene

¹ Článok 10 ods. 1 písm. u) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

² Článok 71 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1896.

³ Článok 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2019/1896.

⁴ Článok 73 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1896.

⁵ Oznámenie COM(2021) 829 – Vzor dohody o štatúte podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624

Európskej únie a Severné Macedónsko rokovali o dohode 25. augusta 2022. Komisia sa domnieva, že ciele stanovené Radou v jej smerniciach na rokovania boli dosiahnuté a dohoda je pre Úniu prijateľná.

Priložený návrh rozhodnutia Rady predstavuje právny základ uzavretia Dohody medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severomacedónskej republike.

Situácia krajín pridružených k schengenskému priestoru

Tento návrh vychádza zo schengenského *acquis* v oblasti riadenia vonkajších hraníc. Únia však nemá právomoc uzavrieť so Severným Macedónskom dohodu o štatúte spôsobom, ktorý zaväzuje Nórsko, Island, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko. S cieľom zabezpečiť, aby príslušníci pohraničnej stráže a ďalší príslušní pracovníci vyslaní uvedenými krajinami do Severného Macedónska mali rovnaké postavenie, aké je stanovené v budúcej dohode o štatúte, by sa v spoločných vyhláseniach pripojených k dohode o štatúte malo uviesť, že je žiaduce, aby sa podobné dohody uzavreli medzi Severným Macedónskom a každou z týchto pridružených krajín.

Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Posilnenie kontrol pozdĺž hraníc Severného Macedónska bude mať pozitívny vplyv na riadenie vonkajších hraníc Únie, ako aj na hranice samotného Severného Macedónska. Uzavretie dohody o štatúte by sa prepojilo so širšími cieľmi a prioritami spolupráce stanovenými v dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Severným Macedónskom⁶.

Uzavretím dohody o štatúte by sa mohlo podporiť aj širšie úsilie a záväzky Európskej únie ďalej rozvíjať spôsobilosti s cieľom prispieť k riadeniu reakcie na krízy a podporiť konvergenciu v zahraničných a bezpečnostných záležitostiach medzi Úniou a Severným Macedónskom.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 77 ods. 2 písm. b) a d) a článok 79 ods. 2 písm. c) ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 6 písm. a) ZFEÚ.

Právomoc Európskej únie uzavrieť dohodu o štatúte je explicitne stanovená v článku 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896, v ktorom sa uvádza „[v] situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie [...] dohoda o štatúte [...]“.

⁶ [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239\(2\)/2021-09-09](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239(2)/2021-09-09).

Podľa článku 3 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Únia výlučnú právomoc uzavrieť medzinárodnú dohodu, keď je jej uzatvorenie ustanovené v legislatívnom akte Únie. V článku 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896 sa stanovuje, že „sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie“ dohoda o štatúte. Dohoda, ktorá sa má uzavrieť so Severným Macedónskom, preto patrí do výlučnej právomoci Európskej únie. V súlade s článkom 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896 bude navrhovaná dohoda o štatúte založená na vzorovej dohode prijatej Komisiou, pokiaľ ide o nové prvky, pričom bude vychádzať zo znenia dohody so Severným Macedónskom, ktorá sa už dosiahla v roku 2018.

- **Subsidiarita a proporcionalita**

Potreba spoločného prístupu

Dohoda o štatúte umožní nasadenie tímov európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v Severnom Macedónsku Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž s využitím všetkých možností, ktoré ponúka nariadenie (EÚ) 2019/1896. Bez takéhoto nástroja sa na rozvoj a vykonávanie európskeho integrovaného riadenia hraníc a podporu Severného Macedónska pri riadení značného počtu migrantov, ktorí chcú prejsť cez jeho územie, môžu použiť len bilaterálne nasadenia členskými štátmi. Na účely lepšieho riadenia hraníc Severného Macedónska je preto potrebné uplatniť spoločný prístup.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Keďže pôjde o novú dohodu, nebolo možné vykonať žiadne hodnotenie ani kontrolu vhodnosti existujúcich nástrojov. Rokovanie o dohode o štatúte si nevyžaduje posúdenie vplyvu.

- **Základné práva**

V súlade s odôvodnením 88 nariadenia (EÚ) 2019/1896 Komisia posúdi situáciu v oblasti základných práv v Severnom Macedónsku relevantnú pre oblasti, na ktoré sa vzťahuje dohoda o štatúte, a informuje o tom Európsky parlament.

Pripravovaná dohoda bude obsahovať praktické opatrenia týkajúce sa dodržiavania základných práv a zabezpečí úplné dodržiavanie základných práv počas činností organizovaných na základe dohody. V dohode sa stanoví nezávislý a účinný mechanizmus podávania sťažností v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/1896 s cieľom monitorovať a zabezpečiť dodržiavanie základných práv pri všetkých činnostiach organizovaných na základe dohody.

- **Ochrana údajov**

Ak sa ustanovenia dohody o štatúte týkajúce sa prenosu údajov podstatne odlišujú od vzoru dohody o štatúte, konzultujú sa s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Dohoda o štatúte sama osebe nemá žiadne finančné dôsledky. Skutočné nasadenie tímov pohraničnej stráže na základe operačného plánu bude znamenať náklady hradené z rozpočtu agentúry. Budúce operácie v rámci dohody o štatúte sa budú financovať z vlastných zdrojov agentúry, ako sa stanovuje v ročnom rozpočtovom cykle Únie.

Príspevok Únie Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž je už súčasťou rozpočtu Únie, ako sa uvádza v záveroch Rady k dohode o viacročnom finančnom rámci.

5. **ĎALŠIE PRVKY**

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia zabezpečí riadne monitorovanie vykonávania dohody o štatúte.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o uzavretí v mene Únie Dohody medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severomacedónskej republike

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. b) a d) a článok 79 ods. 2 písm. c) v spojení s jej článkom 218 ods. 6 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹,

keďže:

- (1) V súlade s rozhodnutím Rady 2022/XXX z [...] bola Dohoda medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou týkajúca sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severomacedónskej republike (ďalej len „dohoda“) podpísaná [...] dňa [...] s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu.
- (2) Podľa článku 73 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896² v situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, má Únia uzavrieť s dotknutou tretou krajinou dohodu o štatúte podľa článku 218 zmluvy.
- (3) Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES³; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (4) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska⁴, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že toto rozhodnutie je založené na schengenskom *acquis*, sa Dánsko v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu rozhodne do šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tomto rozhodnutí, či ho bude transponovať do svojho vnútroštátneho práva.

¹ Ú. v. EÚ C, , s. .

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1).

³ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 64, 7.3.2002, s. 20).

⁴ Protokol (č. 22) o postavení Dánska (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 299 – 303).

(5) Dohoda by sa mala schváliť v mene Únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Týmto sa v mene Únie schvaľuje Dohoda medzi Európskou úniou a Severomacedónskou republikou týkajúca sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Severomacedónskej republike (ďalej len „dohoda“)⁵.

Článok 2

Komisia v mene Únie vykoná oznámenie podľa článku 22 ods. 1 dohody s cieľom vyjadriť súhlas Únie s tým, že bude touto dohodou viazaná.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia⁶.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

⁵ Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, , s. .

⁶ Dátum nadobudnutia platnosti dohody bude uverejnený v *Úradnom vestníku Európskej únie* Generálnym sekretariátom Rady.